

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Ó-vár Vizi-utca. 231. szám, első emeletben.

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft o. 6. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL: Középutca, STRIN J. könyvkereskedése.

A muzeumegyleti választmány rendeletéből az egylet kertje mostantól kezdve kirekesztőleg a muzeum-egylet tagjai és háznépük számára nyitva áll. A t. cz. tagok sziveskedjenek egész 1860 évre szóló bejáró jegyeiket a h. igazgató Brassai Sámuel úrtól elváltatni, kinek lakása ott helyt a muzeumkerti alsó épületben.

(D) Szemle. A közügyemet egészen lekötö az azon mesés eredmény, melyet Garibaldi vállalatát mutat a szicíliai forradalom mellett. A népség tömeges felkelése, s a királyi hadseregek átpártolása, s mindezek felett a palermói elkeseredett harc, melyet a fellázadt város népe küzdött a királyi seregek ellen, daczolva az ágyutűz valódi özönével: mind élenként jellemzik azon nagyfokú gyűlöletet, melylyel Szicília népe a nápolyi kormány ellenében viseltetik.

A rendszeres üldözés és emberkínzás, mely a mint angol lapok írják, egész a sötét középkor kínoszközének alkalmazásait ütemezte; megtermék gyümölcseit, s a lázadás boszusan kelt fel azon rendszer ellen, mely egy szép tartományt remcsak egyéni jogát semmisít meg, de üldözése által gyszt hozott a békés családokra. Szicília sorsa végtelenül szomorú lehetett, hogy a forradalom a belháború szörnyével szembenézni kész volt, mint sorsát tűrni.

Habár a jogot, törvényt szerető, s békés társadalom céljaira szülött emberiség nem rokonszenvezhet általában a forradalommal, mint felzaklató, háborító, és vérontásra s leggyakrabban anarchiára vezető lázas állapot; de midőn látja valahol huzamossá téve az üldözést: a legbékésebb kedélyű ember is némileg kezdi legyőzni ellenszenvét azon gondolatra, hogy a jog és emberiség teréről tulajdonképpen erőszakok a társadalom természetes ösztöneiben fellelkező viszályukat. Innen van, hogy a forradalmat különben nem igen pártoló angol közvélemény, sőt diplomácia is a szicíliai harc mellett részvételt nyilatkozik.

Ha szemléink részletes revue-ek lehetnének, a mint ez a külföldi napi lapoknál gyakorlatban van, alig adhattunk valahol hadváltalról érdekes részleteket, mint a Garibaldié. De mint nem napi lapnál, nálunk a revueket a külföldi rovat helyettesíti, s a mi szemléink feladata mindig inkább a kérdések elmeletét fejtegetni, s csak a fontos momentumokban szállani a részletekre.

Ily fontosnak látjuk Palermó ostromát, mely Garibaldit, az addig ittott Walkerféle kalandornak nevezett hőst, egyszerre Európá bálványának tárgyává tette, s vállalatát a diplomácia közbejárása által is európai fontosságra s elismerésre kezdte emelni.

E csatáról érdekes részleteket hoznak a lapok, s nem lesz tán érdektelen, ha mi azt szintén jellemezzük, vezér-fonalul tartván a Patrie ide vonatkozó értesítést.

A felkelés Palermóban a múlt hó 27-én tört ki, mikor folytán Garibaldi a városba bevonult.

Kezdetben Lanza tábornok főfigyelmét arra fordítá, hogy erős őrseregeket küldözve szét a város utcáin, a népet lakaiba visszakényszerítse, s így a tömeg egyesítését megelőzze, a mi által terhesítette is a felkelést, de egyszermind lankasztá is a királyi csapatokat, és keseríté a népet. A tábornok észrevette ezt, s változtatván előintézkedését, három főpíaczra erős csapatokat összpontosított, kik egy kitörés esetében összeműködjenek, s minden esetre fenntartsák az összeköttetést a tengerparti váróerőkkel, melyek a nápolyi csapatok hadműködésének básiái.

Az így magokra bizott városiak Garibaldi titkos küldöttséivel összeköttetésbe jöttek, s abban egyeztek meg, hogy 26-án felkeljenek. A felkelés szervezése végett a vezetők Roger kaplónájába egy 1129-ben épült nevezetes épületbe gyűltek össze, hova e korszakban nagy tömeg jött bucsura a vidéki lakosságból.

Innap szombatján 27-én nagy népsokaság tört ki az utcákra e kiáltással: „Eljen a szabadság, éljen Szicília, éljen Victor Emanuel”, s pár óra alatt a felkelés fenyegető jellemet öltött. Ily egyérmű s retentő mozgalmat soha sem láttak. A királyi csapatok megkezdék a tüzelést, s borzasztó csata tört ki. Garibaldi löhőten jelent meg a viadal közt, körülveve szabadsápatái által, s azon perczen átvette a felkelés vezetését.

Mindkét részről nagy hősiességgel harcoltak, míg végre a királyi csapatok többé ellent nem állhatva kimozdultak állásukból, s visszavonultak az erődökbe, hol magokat elzárták azon elhatározással, hogy ott a végtelenségig ellentálljanak. A „Le National” sürgönye szerint Garibaldi elfoglalta Salzano tábornokot, s odaient Lanzának, hogyha a város bombázatását meg nem szünteti, ő azonnal főbe lövöti a kezére kapott főbb foglyokat, mire Lanza ajánlá, hogy elvonul a piazokról. És így is történt, de már ekkor ropant rombolást vittek véghez a bombák; úgy, hogy a mint turini lapok írják, Palermó nagy része romhalom.

Garibaldi mi időt sem hagyva elveszni, 28-án megtámadta a várerődöt, mely a tengerre néz, s fő védelmi pontnak tekinthető. Az olasz szabadsápatok bálványos hősiességet fejtettek ki, a várörizet jól rendezett ágyutűzzel felelt. Biztos hírek állítják, hogy öt órai kemény harc után az idegen csanulok közbenjárólag léptek fel hat napi fegyverszünet eszközésére, mialatt a temérdek halott elemet-

tessék, s a sebesültek az ideiglenes kórházakban elhelyeztessenek.

E fegyverszünetnek junius 3-kán kellett lejárni; mi alatt Nápolyból is nagyszámu önkéntes erő érkezett Garibaldihoz, eléggé elárulva, hogy a királynak Nápolyban sem lehet igen nagy bizalma. És valóban Garibaldi diadalai Nápoly népét is feltűnő izgalomba hozták, s a Toledo-utczán demonstrációk is történtek, nagy csoportosulások kiáltozván: „Eljen Palermó!” Ugy látszik ugyan későbbi tudósításokból, hogy e demonstrációban m. e. 400 személy vett részt, inkább a polgári állásnak közöl, a népség és nemesség viszártatván magát, azonban megszoktuk már azt, hogy a Nápolyból jövő szépitéseknek teljes hitelt adni nem lehet.

Ugy látszik a külföldi követek a palermói fegyverszünetet arra kívánták felhasználni, hogy Palermót a bombázástól megmenték, s junius 2-ről hozták a lapok egy angol hajón folyt capitulációról Garibaldi és Lanza közt, melynek folytán a 25 ezer főre menő királyi helyőrségnek katonai becsülettel el kellett volna hagyni a várost, azonban a nápolyi király e capitulációt visszautasítá, s a lapok hírdeték, hogy a város megint bombáztatik. E hír még kétes e perczen, midőn szemléinket írjuk, sőt szó van a lapokban, hogy a fegyverszünet határozatlan időre meghosszabbított, s hogy Napoleon közbejárását a nápolyi király elfogadván, most conferenciákról, s diplomatikus utoni kiegyenlítésről van szó.

Utóbbi időkben megszoktuk, hogy a conferenciák mindig vagy csak pusztá indítványok maradjanak, vagy a dolgokat oda fejték, hogy népszavazatok útján vivja ki azon eszme magát, melyet különben vérről és ágyúval kellene kivívni.

Szicília népe és királya közt a koczka annyira el van dova, s képzeltük, hogy szerencsés sükerei általa forradalmi szellem akkora önértre emelkedett, hogy közbenjárások és conferenciák útján is kibékülés csak oly áron történhetik, ha legalább is Szicília Nápolytól elszakítatva, sorsának eleintzésére népszavazatot nyer, mint a többi olasz tartományok. Ily népszavazás esetében pedig bizonyos, hogy Szicília népe Victor Emanuel koronája alá fog hajolni.

A palermói eseményekről még érdekes részleteket hoz a Le National turini levelezője. E szerint a nápolyi király egyetért két Ausztriától, s a bécsi kabinet válasza oda ment ki, hogyha Franciaország nem akadályozná, sietne segítségére hű szövetségeseinek. Franciaország vezetőj, s a bécsi kabinet visszautasítását érve a nápolyi király elhatározta a diplomáciához folyamodni, hogy általa megnyerje azt, mit fegyver által veszte. A fegyverszünet helybenhagyott, a halottak eltemetése végett. A vérontás irtózató volt, az egész elpusztítá a város harmadát. A legszebb paloták hamuvá lettek. A holtteltek halomban heverték az utcákon. A város lépcsőiről lépésre virított a felkelők által szuronynyal, az ellenség kartácsúze közt. A városiak egyesültek az önkéntesekkel, az erkélyekről s ablakokból szórták a követeket, forró olajat, tűzanyagokat, székeket, butorokat, s nagy értékű porcellánokat sat. a királyi csapatokra, míg végre a katonaság a várerődbe futva bombázni kezdé a várost. Általában azt hiszik, hogy a hadsereg nem tarthatja fenn többé magát, s kénytelen lesz Garibaldival kapitulálni. Roppant nagy az izgatottság, mindenki eredményre számít.

Igy foly az irtoztos vérontás; vajha a diplomatiának sikerülne meggátolni a további áldozatokat. Ennyit írunk most a harc részleteiről. A diplomatiának most nagyobb elfoglaltatása van, hogysem a nápolyi király sorsával kizáróban foglalkozhassék. A viharok csoportosulnak össze. A kérdések felmélésében nagyszerű bonyolódás. Jövő számunkban tán lesz alkalmunk ismét a diplomatiái fejleményeket venni vizsgálat alá.

A kolozsvári nemzeti színháznál Széchenyi nevére alapítandó drámajátaiomra dr. Szombathelyi Gusztáv ajánl 10 forintot, melyet fizetend, a mint arra felszólítatik. Gr. Lázár Kálmán utján újabbban következő ajánlatok küldettek hozzánk: Baresay Ákos 200 frint államkötelezvényben, mit 1861-ik évben fizetend, addig kamatozandja. Makray László 50 forintot állam k. azonnal fizetve a mint az alapítvány létesül. Torma Sónia urbólgy 50 forint állam k. jelen év végén fizetend. Lukács Farkas 20 forintot készpénzzel a mint arra felszólítatik. Báro Orbán Balázs utján következő ajánlatok tétettek: B. Orbán Balázs 100 frtot 5 százalékos kamatu kötelezvényben, Semsey Dénezs 50 forintot hasonló kötelezvényben, Khern Ede 100 forintot hasonló kötelezvényben, Maurer József hasonlóan 10 forintot, Budai Károly 20 forintnak, Vajda Simon 20 frtnak, Kovács János 20 forintnak kamattját életéig. E közleménybeli összeg 630 forint. Egész eddig bejelentett összeg 936 forint. És e szerint már a szükséges összegnek körülbelül egy heted része felajánlatván, binni lehet, hogy ezen kegyeletes alapítvány érvényre jut, s bátrak vagyunk újból is ajánlani ez eszmét honfitársaink figyelmébe.

Mai közleményünkben a Buday Károly ur nevén kezdve végig elősorolt ajánlatokat nem értettük tisztán hogyan voltak feltéve, 20 forint kamattja életökig, vagy 20 forint töké egyszer mindenkorra. E tárgyan beküldő b. Orbán Balázs barátunktól bővebb felvilágosítást kérve, most bátrak

vagyunk megjegyezni, hogy életig tartó ajánlatok nem alkalmasok a kitűzött célra, és inkább kevesebb, de egyszerre annak idejében befizetendő vagy véglegesen kötelező kötleveibe foglalt ajánlatokat kértünk, minthogy a drámajutalomnak meghatározott s bizonyos összegnek kell lenni, s ahoz meghatározott s nem kétes töké szükségeltetik.

A birodalmi tanács ülése. A birodalmi tanács elnöke a fenséges cs. főherczeg a következő megjegyzéssel nyitá meg a megnagyobbított birodalmi tanács 1860. évi május 4-diki ülését:

„A gróf Apponyi és Andrassy urak által az előbbi ülésben tett nyilatkozatok, melyeket birodalomtanácsosi állásuk körülírására (Praecisurung) mondtak, több birodalmi tanácsos urat különböző koronaországokból arra indítottak, hogy előttem ohajtásukat jelentenek ki, hogy ökisnyilatkozhasanak e gyűlekezetben elfoglalt állásuk felől, szintén meghatározandók azt. Indokaik teljes méltatása mellett mindazáltal úgy hiszem, hogy ez hosszabb s talán heves vitaközlésre vezethetett volna, s az levén e magas gyűlekezet földadata, hogy a birodalom minden törzsei közt megszilárdítsa az egyetértést és testvériséget, fülhivandóknak véltem azon urakat, álljanak el e szándoktól. Midőn erről a gyűlést értesitem, egyszermind köszönetemet nyilvánítottam azon készségről, melylyel az illető birodalmi tanácsos urak ezen fülhívásomnak engedtek.”

Erre Strossmayer püspök ur igen fontos okokból kérte ő császári fenségét, hogy azon birodalmi tanácsos urak közt, a kik állásuknak a birodalmi tanácsban megjelölése végett szót akartak emelni, ezen szándokát azonban a velők közölt magasabb tekinteteknek alárendelték, az ő neve, mint Horvátszág részéről kinevezett birodalmi tanácsosé, füljegyessék, mely kéréshez Mocsonyi, Mager, Maschierievics püspök és Schaguna püspök is csatlakoztak.

Ő csász. fensége birodalmi tanácsai elnök ur kijelenté, hogy a mai napirend tárgya a budget fülötti tanácskozás, s erre vonatkozta azon előterjesztések, melyekből a birodalmi tanácsos uraknak, kellő tudomás végett, példányok osztattak ki. Majd az a kérdés forog fenn: „In pleno“ tárgyalásnak; mire ő csász. fensége, birodalmi tanácsai elnök ur fülhivta azon urakat, a kik az „In pleno“ tárgyalás mellett vannak, álljanak föl.”

Mintán senkiesem állt föl, s így az államtanácsos urak mindnyáján a bizottságok alakítására szavaztak: az most a kérdés, folytatá ő cs. fensége, mi módon alakittassanak a bizottságok és hány alakittassék, mi fülött a tanácskozást birodalmi tanácsai elnök ur megnyitottak nyilvánítá.

Minthogy az államtanácsbeli tárgyalások tüzetesebben csak a hivatalos lap után adnák közre, mely az ottani pártok állásának elemzésébe nem bocsátkozik, nem tudjuk kienni azon szempontot, melyet a Horvátszág részéről meghívott Strossmayer püspök, valamint az Erdély részéről felhívott állásuk kijelölése szándékában választottak Bécsi lapok e részben tesznek némi észrevételeket, jelesen az O. D. P. ezt írja: „Ő k. cs. fensége megemlíté azon körülmenyt, hogy a gr. Apponyi beszédjére vonatkozólag több más tanácsag szót kért, hogy az államegység értelmében, a koronatorományok állásáról, melyhez ő k. tartoznak, általános fenntartásokat s nyilatkozatokat tehessenek, hogy azonban ne legyen mindjárt az első ülésekben magva elhintve a lehető véleményeltéréseknek, minthogy később nem fog hiányozni az alkalom különböző nézetek s kívánatok kifejezésére — az említett urak szavukról lemondottak.” Ekkor kérte aztán Strossmayer püspök, hogy az ő és társai neve a Wien. Z.-ban megnevezessenek. A minthogy fennebb nevek közölve is van.

Az O. D. P. ezen közleménye után azt akarja sejtetni, hogy a Magyarországhoz tartozott régi országrterületek részére meghívott bizalmi tanácsosok — kiknek nevei fennebb elősorolvák — a gr. Apponyi nyilatkozatával ellenkező értelemben akartak szólni; ellenben a P. Hírnök magát hitelesen értesültnek állítja a felől, hogy éppen ellenkezőleg a horvát-szláv, és erdélyi tanácsosok gr. Apponyi szempontjából szándékoztak nyilatkozni. A későbbi tárgyalásokból alkalmasint meglátjuk, melyik felfogás helyesebb. Most mi is valószínűbbnek látjuk a P. Hírnök értesülését.

A fennebbi tárgy után a napi kérdésre tértek át, s gr. Clam Martinicz azon előterjesztést tette, hogy a budget megvizsgálását ne a fülsegi szabály által kibocsátott 5 tagu, hanem egy nagyobb 21 tagu választmány vigye véghez, s ő felsége kéressék meg, hogy erre kivételesen adja felsőbb jóváhagyását. A magyarországi államtanácsosok is ezen nézetet oszták, s az indítvány 41 szavazattal 14 ellen elfogadtatt. Mintán ő fülsege a választmány bővítésébe kivételesen beleegyezett, a választás megtörtént, tagja közt egy sincsen az Erdélyből, Gallicziából, és Bukovinából meghívott államtanácsosok közül. Megválasztattak pedig: gr. Apponyi, gr. Clam, dr. Stein, Kraniczky, Mayer, dr. Strasser, gr. Auersperg, b. Rager, Majláth, gr. Széchenyi, Branczanyi, tük Soksevics, Schöller, gr. st Julien, hg Colloredo, gr. Andrási, b. Salvotti, Mocsonyi, hg Auersperg, gr. Mercandín, püspök Strossmayer urak.

Szászváros, junius 5. 1860. — Még ez évi aprilis 22-kén megtartotta a helybeli két prot. felekezet közakarattal és össze-

— A P. Hírnökből olvassuk: A „Pesti Napló“ apr. 26-iki hasábjain B. Füredről egy cikk közöltetett, mely azt tartalmazza, hogy a tulajdonai kerület életben lévő insurrekcionális tisztjei ugyan június hó 11-én, mikor Kislaludy Sándor szoborleplezése leendő, a nemes fölkelés felszázados ünnepe kívánának megtartani. — Ezen cikkben én vagyok megnevezve mint rendező, ki fel sem szólította e végett, s magas állású tisztet lévén még életben, el sem határozhatnám magamat ily ünneplésnek rendezői szereplésére. De felfogva a jelenkor igényeit, czélszerűtlennek is tartom föllevenitni a multból oly tényeket, miket a későbbi kor csak a történetből fog meg tudhatni, s az akkori viszonyok biztos tudomása után megítélhetni. Kivántunk ugyan még a mult évben, egy családi körben, egyik tisztapajtásunknál összejöni, hogy ötven év után láthassuk egymást azon kevesek, kiket az idő idáig megkímélt, s hogy elmerengve a multban, elbeszélhessük egymásnak bajainkat, gondjainkat, s hogy az utolsó Istenhözadót rebeghessük el egymásnak; mert a reánk nehezült számos évek úgy sem engednek többé összejönnünk. Ki ne tudná, mely édes a fiatalok barátsága, s mily jól esik 50 év múlva viszontlátalkozhatni! — Azonban ekkor a körülmények intő keze megakadályozá összejövetelünket, s most, nehogy a jelen bennünket megítéljen, vagy akarjunk ellen egy szívélyes összejövetelt balul magyarázva, más irányt tulajdoníthasson nekik: ünneplésen kinyilatkoztatom, hogy június hó 11-én B. Füredben Kislaludy Sándor szoborleplezésén, mint zalaik, mint a hon fia, kik nemzetünk nagy költőjének s bajársunknak ha eljövünk is leróni adónkat, csak egyszerűen mint igénytelen egyes polgárai a hazának jelenünk meg. Hiszem ennyi elég, mind a külföldi, mind a hazai lapokban közölt cikkekre feleletül. Füred, május 24-én 1860. Hertelendy Károly.

Politikai hírek.

— A „J. d. D.“-ban kimondott nyilatkozat, mikép minden kormányknak elég dolga van saját hazájában, úgy hogy nincs szüksége a külföldi dolgokra is beleegyezni, a félévitalos lapokat zavarba hozta. A „Const.“ azt kérdezi, ha vajon a császárság otthon is nem tett-e már eleget? — „Nem igaz“ — írja ma a demokratiko imperialistikus „Siécle“ — hogy általános háborút ohajunk; mi a nagyhatalmaktól csak következőket kívánunk: 1) az európai sulyegyen alapját egy congressusban méltányosan fölállítani; 2) a beavatkozások, hódítások és legyőzések által elnyomott népeknek elégtételt adni; 3) Európa térképét átalakítani, hogy ily módon azoknak, kik a bécsi congressus által oly sokat szenvedtek, lehető kárpótlás adassék; s végre 4) hogy azon szerződések, miknek rongyait már alig lehet összetartani, örökre széttepedjenek.

— Napoleon császár tevéiről ezt írják Turinból a „Tr. Z.“-nak: A nemrég szárnyalt, de ismét elnémult hír a francia-orosz-piemonti hármass szövetségről ismét fölmerül és pedig nagyobb nyomattal, mint ezélt. Máris egészen nyíltan beszél, hogy Franciaország azon esetre, ha Piemont a szövetséghez hozzá áll, megígérte, ez utóbbinak kiterjeszkedési törekvéseit a felszigeten s nevezetesen ennek déli részén meg nem gátolni, föltéve, hogy Róma városát (!) mint a szent ayt tulajdonát ne bántsa és hogy Piemont továbbá ezen ayt egyszerű nagyobbodásért Liguria egykori közársaságot Genuával és Spezziaival egyetemben átengedje. Hogy van valami a dologban, következtetni lehet az oly számos francia ügyöknök váratlan jelentkezéséből Liguriában és különösen Genuában: de bármint csabos legyen is Olaszország déli felének felajánlása, Genuának átengedése mégis, ha elmulasztatlan feltételt fogna kitűzteni, igen komoly gondot okozand. Remélik, hogy e tekintetben interpellációk fognak történni a parlamentben.

— London, június 5. A mai „Times“ Don Juan infánsnak Montemolin gróf testvérének a spanyol corteshez intézett nyilatkozatát közli, melyben fönttartja ugyan jogait a spanyol trónhoz, de hozzá teszi, mikép fegyveres eldöntésbe nem fog beleegyezni. — Ugyanezen lap jelenti, mikép Napoleon császár Lyonban egy sürgönyt kapott, mely szerint Nápoly Franciaország beavatkozását kéri. A francia császár rögtön tagadó feleletet adott.

— Milano, jun. 6. Turini tudósítások szerint Lanza Palermóból Nápolyba megüzene a Garibaldi által kiszabott capitulatioi föltételeket, s e mellett kifejté azon indokokat, melyek őt fegyverszünet kérésére indítják. Ennek következtében a király 29-én a családi tanácsot s később a minisztereket hívá össze. Hírszerint azon határozatra jutottak, m szerint a két-szicíliai királyságnak s a szabadely alkotmány adassék s az uralkodó dynastia fönttartása iránti garancia, Piemonttal (?) véd- s dacz szövetség által létesíttessék.

Azon esetre, ha ezen javaslatok elvetetnének, a csapatokkal bőven ellátott messinai fellegvár védelmezetni, a többi összes haderő összevonatni s Róma s Ausztriával (?) egyesülten, hadüzenet megelőzése nélkül, Piemont ellen gyors mgntámadás fogna eszközölni. Eközben Garibaldi javaslatai elvetendők s a szicíliaiak számára tetemes szabadságok s garanciák lennének megajánlandók; ha ugyan Garibaldi Szciliát elhagyta. Az államtanács 21 óráig tartott.

Genua, június 6. Palermóból érkezett tudósítások megerősítik, mikép Letizia tbc, Lanza tábornokhoz küldetett azon megbízatással, hogy az utóbbi ne alkudozzék Garibaldival, s inkább rombolja le a várost. Hírszerint Letizia folyó hó 3-ikán visszautazott Nápolyba, mint hiszik, Lanza újabb előterjesztéseinek megvitele végett, melyek csapatmegszökések által lennének indokolva.

Páris, június 8. „A „Patrie“-hoz Nápolyból érkezett tudósítások jelentik: A palermói capitulatio még nincs aláírva. Garibaldi miniszteriumot nevezett ki, rendkívüli ujonczállítást s más rendszabályokat rendelt meg a háboru folytatása végett. Girgenti (Szcília déli partján erős várral, révével s 16,000 lakossal) f. hó 2-dikán a fölkelők kezében volt.

A távirat, mint a fennebbi sürgönyökből látható, még mind nem fűrad ki a legellenkezőbb s leghihetlenebb hírek köz-

léséből. Ilyen főleg a jun. 6. milánói sürgöny, hol a nápolyi kormány szörnyű kínjában már arra is rákényszeredettnek íratik, hogy a két szicíliai királyságnak a alkotmányt adjon, s a maga birtokaiban magát éppen legnagyobb ellensége Piemont által biztosítsa. E könyhankodás eléggé jelzi a nápolyi udvar válságteles helyzetét, s hogy mostanában Nápoly felett „szürke a menny“, — a másként örök derűtségu menny. Azonban habár nem egy ok indíthat is arra, hogy ama tudósítást hasonlóan tartsuk ama híres neves tatárhírhöz, de másfelől a körülmények sok hihetetlen magyarázhatnak s így azt is, hogy a syracusai gróf horgonya végre mégis fenéket fogott a nápolyi politikában, most, a midőn már-már csak a mindeanapi imádság tartja, s egy kis lapu is drága gyógyszernek látszik neki. Mennyi küzdelembe kerülhetett ez elhatározás, mutatja a sürgöny azon része, mely szerint ha Piemont e szövetséget el nem fogadná, Szciliát a messinai ponton kívül rögtön oda kellene hagyni, s az összes haderők egyesítése után Piemonttal naggyorsan megkezdeni a harczot. Ennyire meg volna akadva a nápolyi kormány tengelye, s Lanza tbcnak utasítása van még a legvégsőt is megkísérteni; de a meddig egyszersmind Garibaldi is teljes alkalmat nyer erejét fölgyarapítani, mint Lanza tbc izenete mondja — még szökevény nápolyi csapatokká is.

A nyugati hatalmak vagy Ausztria beavatkozására is alig ha számíthat a király; az ez iránti tudósítások eddigéig öszhangzólag, de a királyi kormányra nézve éppen nem kedvezőleg szólnak. Így a „Times“ f. hó 5-ről jelenti, hogy Napoleon császár egy sürgönyt kapott, mely szerint Nápoly Franciaország beavatkozását kívánja. A francziák császára azonnal tagadó feleletet adott, vagy egy lap szerint, éppen nem is felett, azt mondván, hogy oly kívánatokra semmi felelet a legjobb felelet. Kivánta volna pedig a nápolyi kormány — megjegyzendő, most ugyanazon hatalmaktól, melyek neki a veszély napjait annyiszor előre jósolták — kivánta volna: először a nápolyi birtok biztosítását a két Szcília királyságban, másodsor a trónnak a Bourbon dynastia javára biztosítását, s harmadsor szükség esetében tengerhadi beavatkozást — s a mi még feltűnőbb, a nápolyi kormány ezen kívánalmakat magához Szárdiniahoz is intézte, melynek követe Villamaria természetesen nem hajolhatott rá a különös kívánalmakra. Anglia szintén nem késett az ő tagadó válaszával. Mint Párisból írják: Carafa jegyzékére adott válaszukban a nyugati hatalmak képviselői mindketten egyenlő erejű feleleteket ki a benemavatozás elvéhez ragaszkodásukat. Sőt a nápolyi angol követ Elliot egy kormányához küldött sürgönyben olyannak festia del-olaszországi helyzetet, hogy a nápolyi trónt valtig megürültnék lehet tartani. Szárdinában már is készülnek az új „csatolás“-ra, egy turini távirat azon különös hírt hozza: Lafarina (szicíliai születésű) abban jár, hogy királyi biztosnak nevezéék ki őt Nápoly és Szcília tartományok részére.

— A szicíliai expedíció körüli tudósítások kiegészítéséül közöljük a következő kivonatot Garibaldinak május 8-tól 26-ig terjedő hadműködési naplójából:

„Május 8. Talamonéba érkezés s onnan elindulás, hadiszerek s szén miatt — 9. S. Stefanóba érkezés s onnan elindulás szénért. — 11. Marsalába érkezés s teljes kiszállás, hadiszerekkel s 4 ágyúval. — 12. Bivouac Gran Bancardóban, Saleminál. — 13. s 14. Bivouac Salemben s a fölkelési haderő őszponosítása mintegy 4000 emberrel. — 15. Utazás s harcz Calatafinim kívül, Monte di Pianto-Somanónál, 2,500 nápolyi ellen, Landi tábornok alatt: 128 sebesült s 18 holt részünkről; egy hegyi ágyú elvétele; a királyi 5 jól védelmezett rettentő állásból elűzetnek. — 16. Landi odahagyja Calatafinimit, melyet mi megszállunk; Landi visszavonulása közben rettentő sokat szenved a partenicoi s borghettói fölkelőktől. 17. Alamóba indulás. 18. Partenico felé indulás. Ugyanazon napon a Palermo felé nyomulási folytatása. 19. Tartós eső, bivouac. 20. Pípio felé nyomulás, a kir. csapatoknak Monrealból kicsalása végett s manoeuvre, a haderőnek Palermóból eltávolítása végett. Ez egy részben sikerült. Az új folytatásban Parco felé nyomulunk, az ágyúk szétszededtek s sűrű esőben utatatos gyalog-ősvényeken viteték. 21. Reggel Parcóba érkezés, visszatérés Monrealba. Készületek a Palermo felé nyomulásra. 24. Fenyegető megtámadás több mint 10,000 emberrel; ellenállási rendszabályok azok kicsealása végett, a megtámadás kezdete. Részünkről visszavonulás, hogy Corleoneba csábítsuk őket s a tüzéséget leplezzük; míg mi más utakon nyomulunk Palermo felé. 25. Marnicóba érkezés. Sikerült nekünk a királyi csapatok Corleone felé, tüzéségünk elé csábítani. Este Misilmeri felé nyomulás, megérkezés éjfélnél, bivouac. 25 s 26. Derült napok; a sebesültek jól érzik magukat. Misilmeri 26-ig.

A napló utolsó részéből kitetszik, hogy Garibaldi máj. 24. és 25. színtelt visszavonulása által Corleoneig csalta maga után a királyi csapatok egy részét, hogy aztán 27-én reggel annál biztosabban foghasson Palermo megtámadásához. Erre vonatkozólag az „Ind. belg.“ még következő levelet közöl Nápolyból május 29-ről.

„Garibaldi hírszerint hadicselleglyözte meg a királyi csapatok. Embereit két hadoszlopra osztva, az egyikkel megszaladt a nápolyiak előtt, hogy a hegyek közé csalva őket ezáltal hadműködési alapjoktól eltávolítsa. Innen a san martinói, parcoi, stb. vereségek a hivatalos lapban. Sőt a mint mondják, a futó garibaldianusok úgy tették magukat, mintha egymásra lödnözének, hogy a királyi csapatok annál inkább neki bátorítsák. E szerint nagy csapatoszály küldeték a hegyekre s Palermóban csak 10,000 ember maradt: sőt hogy Lanza még annál inkább megnyugtassák, 27-én royalistai demonstratio történt. Ekkor a város egészen véletlenül meg lön rohanva Orsini és Stocco által: az első elfoglalta a San Antoni kaput, a melyen Garibaldi lóháton tartotta ünneplés bevonulását. Mindenütt megverve a királyi csapatok Castellamareba vonultak vissza s onnan kezdték a város bombázásához.

— Nápolyban még máj. 29-én is egy győzelmi bulletin jelent meg, mely teljes részletességgel írja le, mint tettek a fölkelők teljesen tönkre. A 25-éig háromszor s négyszer mégis agyonvert fölkelők aztán 26-án mégis rögtön megjelentek Palermo előtt s bekövetkeztek a már ismeretes események. A „Moniteur universel“ már az ez utolsó fordulat előtt írta: Azon meggyőződését fejezi ki, hogy Palermo más szárazsi oldalról jövő támadás ellen éppen nem volt tartható; szintoly hasztalannak látszik neki az, ha a kir. csapatok most a kir. palotában

akarják magukat védeni, „mely védelemre éppen nem alkalmas s mely csak oly helyzetbe hozná őket, hol a kikötővel összeköttetésüket elvesztenék.“ Különben a „Moniteur“ véleménye szerint a kikötői útegek is „meglehetősen közpszerűk“, s Castellamare, mely a kikötő fölött urkodik, „az útegek ellen, melyek a Favoritanál vannak fölállítva, nem sokáig képes megállni, mert ezen állás meg fölötté urkodik; ha Garibaldi tüzéség birtokában van, úgy a kir. csapatokat csakhamar azon helyzetbe hozandja, hogy ez állást földadják.“ A „Moniteur“ hozzáteszi: „Föltehető, miszerint a nápolyiak remélik, hogy a tengerparton levő műveket elég sokáig tarthatandják, hogy hajóra szállhassanak s a várost bombázhassák; de hogy, ezen utóbbi eljárás hasznosságát belátva, azon határozatot hozták, mely az utolsó sürgönyökben jelölve van. Remélhető hogy a dolgok menete ilyen volt, mert a városbani harcz csak hasztalan vérontásra s azon dicő épületek lerontására vezetett, nevezetesen a kir. kápolna, egy legnagyobb műbecsű épület lerontására, mely szét volna rombolva, ha hogy a kir. palota, mint jelentve volt, megtámadtatott, védelmezett s fölégettett.“ — A „Corr. Mercant.“ jelenti, hogy a kir. csapatok közül ugyan kevesen mentek át a fölkelőkhöz, ellenben a csapatok a köttös megtámadtatás folytán, egyrészt Garibaldi, másrészt a lakosság által, határozatlanságot s demoralizatiót tanúsítottak. Ugyanezen lap a bekelezést illetőleg nagy nehézségeket lát, minthogy az egység eszméje Nápolyban még nem vert oly mély gyökeret mint északi Olaszországban. — Nino-Bixio maga czáfolja egy 26-diki iratában a halála felőli híreket. — Messinában az utolsó levantei gőzös elindultakor, mely június 2-án érkezett Genuába, a legvégsőre el voltak készülve. Sok idegen hagyta el a várost. A kikötőben sok hajó valódi uszó hotelé változott át, minthogy számos messinai család bérelt ott magának helyet, hogy a harcz kitoréskor azonnal elmenekedhessenek. Május 29-én, midőn a gőzös elindult, puszták voltak Messina utcái; minden harczképes a fölkelőkhez ment volt.

— München, június 2. Miksa király nem csak a porosz kormányzó hegyezgel, hanem a belga királlyal is találkoznai ohajt. Hogy ezen, az időszaki sajtóban már rég megpendített fejedelmi összetálkózáshoz oly politikai combinációk tapadnak, melyek az általános világhelyzetre és a jövődöbeli eshetőségekre vonatkoznak, igen természetes. A bajor úgy fogja föl a helyzetet, mint a porosz: azaz egy talpalatnyi földet sem akar átengedni és mindent koczkáztat Németország becsületeért!

A tudvalevő dán jegyzékre a porosz kormány már felelt, és pedig határozottan visszautasította volna azon állítást, hogy Poroszországnak nincs semmi joga beavatkozni Schleswig ügyébe. A porosz kormány különösen kiemelte azt, hogy Schleswiget illetőleg igen határozott kötelezettségek forognak fön, melyeket Dánia a két német nagyhatalommal kötött szerződésben ünneplésen magára vállalt.

— Stambul, május 23. A porta folyvást a Dunára függeszti szemeit. A Sumlában állomásozott csapatok már Viddinbe indultak Ismail pasa vezénylete alatt. A redifek (honvédelmi katonák) Sumla környékéről követni fogják a csapatokat. Jelenlétekenyebb csapatmozgalmak történnek azon tartományok felé, hol a görög lakosságtól tartanak. Ezen tartományok közé sorolattik Macedonia és Thessalia. A mai „Journ. de Const.“ jelenti, hogy Ahmed pasa Epirusba ment, átvinni az ide vonuló csapatok parancsnokságát. Eközben a miniszterek itt folyvást értekezletet tartanak a külföldi követekkel. Lavalatte marquisnak a francia gyarmathoz intézett beszéde fölzigatá a kedélyeket. Azon szavait, melyekkel ő a francia alattvalókat ovatoságra intő a teendő vállalatokban, odamagyarázzák, hogy azt akarta mondani: majd történni fog itt valami. Daczára ezen csapatmozgalmaknak, hiteles forrásból állítják, hogy a Porta Oroszország barátságát megtartani akarja még akkor is, ha elvesztené a Dunafejedelemségeket. Oroszország ellenben naponkint mindinkább vesztí hitelét az ultra-byzantinok és görögök-nél. Ezek Oroszországgal nélkül és ennek daczára győzni akarnak! De hogy minő nagy tevékenységet fejt ki itt titokban Oroszország, eléggé tanúsítja ismét Brussa vizsálya a görög patriarchával és püspökkel, mely utóbbit amaz kinevezte daczára az egyházmegye ellenmondásának, elmozdítani nem akarja. De most számos tagból álló küldöttség érkezett onnan ide Labanow herceghez, kitől orosz papokat kért. A herceg egyelőre megtagadta a küldöttség kérését, de egyuttal megígérte, hogy később teljesíteni fogja azt. A görög patriarchának eközben történt lemondása szíleg kiegyenlítő a versengést. Új patriarcha fog választatni, és ez alkalommal valószínűleg tekintet lesz Oroszország kívánatára.

— Bukurest, május 30. Jassy-i tudósítások szerint, az új miniszterek tiltakoztak a cultusminiszteri állomásra egy görög szerzetesnek történt kinevezése ellen, minek folytán Melkiseдек archimandrita beadta lemondását.

A Dunafejedelemségekben minden lépten e kérdést hallatni: jön-e az oroszok vagy nem. Sőt már azt is emlegetik, hogy minő rendben fognak Bukarestbe bevonulni az orosz zászlóaljok, hogy Kuza fejedelem miként fogja megvendégelni az orosz tisztikart stb. Nem csoda, hogy ily hírek keringnek az oláh fővárosban, hol a képzelet annyira tulcsapong, hogy már sok orosz tisztet is láttak. De még eddig orosz csapat nem kelt át a Pruthon, és tán az is megtörténhetik, hogy a fenyegető viher minden baj nélkül elzajlik. Silistriából és a bolgár városokból minden csapat Viddinbe rendeltetett, hol jelentékeny hadsereg fog összevonatni. Silistria őrsége 200 emberből áll. Oláhországban igen izgatottak a kedélyek. Ezt a „Romanul“ szerént, Gorscakoff hű okozta azáltal, hogy a nagyhatalmak követeit fölszólította a keleti keresztények érdekében föllépni.

Konstantinápoly, jun. 2. A „Journ. de Constantinople“ azt állítja, hogy csupán Szerbia s Montenegro határai felé történnek csapatmozgalmak; a birodalom belsejében helyőrségek sehol sincsenek erősbite. Az internuncius elutazása elhalasztott. — Izmail pasa aleppói főkormányzóvá nevezetett ki. A rumeliai tartományokban a nagyvezir elnökelete alatt tartományi tanácsosok fognak tanácskozni; az idegen consulok jelen lehetnek a tanácskozásban. Az ex-nagyvezir, Mehmed Rüşdi pasa havonként 60,000 piasternyi rendelkezési nyugdíj kap. A „Byzantis“ cz. lap egy

megnyugtató nyilatkozatot közöl a porta s Görögország közti viszonyok tárgyában.

Beirut, máj. 26. A druzok keresztények közti ellenségeskedések kiütése miatt a kormányzó 1590 embert küldött Begezsin, s Derelkamarba.

Aleppo, máj. 12. Ide azon parancs érkezett, hogy a helyőrség legnagyobb része Konstantinápolyba küldessék. A kormányzó a legutóbbi zavarok tekintetéből közelebbi parancsokat vár. A város nyugodt.

Ujabbak. — Bécs, június 8. Egy berni távsürgöny, melynek megerősítése elvárandó — hivatalosan akarja tudni: hogy a Franciaország részéről felajánlott közbenjárás a nápolyi kormány s Garibaldi közt későn érkezett, mivel a királyi csapatok kényszerülve voltak Catania, Trapani s Palermóból kivonulni.

— Messinából jelentik, hogy több ott élő család az osztrák hajónak 80 forint napi díjt ígért, ha egy hóig az ottani kikötőben horgonyoznak. — Nápolyból is — mint onnan írják — a ki csak teheti, utazik északra vagy legalább ki a falukra, mások eleséget szednek be házaikba, sokan meg már is arról gondolkoznak, hogy hajókat bérelve készen lehetnek annak idején a rögtön menekülésre.

— Nápoly, jun. 6. A király a palermói capitulatiót elfogadta. — A csapatok hajón Nápoly s Messinába szállítatnak. — Hogy vajon Garibaldi is elfogadta-e a capitulatiót, nem tudhatni.

A király tehát mégis jónak látja jóváhagyni a capitulatiót, s ekként úgy látszik a Nápolyba visszaindult Letizia tbknak sikerült a kormányt a dolgok valódi állása iránt kellően felvilágosítani, s így a király elhatározását előidézni. E tábornok t. i. azon parancsot hozta volt Lanza tábornok számára Nápolyból, hogy Garibaldival semmi alkudozásba ne bocsátkozzék, hanem a helyett inkább romboltassa szét a várost;

Lanza tbk azonban visszaindítá e küldöttet jelentetvén, hogy a katonák vonakodnak harcolni, hogy a szökések a seregben szaporodni kezdenek s végre, hogy Garibaldi neve a csapatok közt lelkesedés tárgyává fenyegetődzik lenni. Ezen adatoknál hathatós indoklást bizonyára nem hozhatott volna fel a capitulatio elfogadása mellett, s a király azt csakugyan el is fogadta. Azonban, hogy melyik capitulatiót? — kérdi a „B. H.” — ezt ha a mai sürgönyöket tekintjük, kevesebb tudjuk mint előbb. Fegyvernívűs és capitulatio, ennek s amannak pontjai, elfogadás s mégis elvetés, mindez annyira összevissza vannak hányva, hogy legjobban cselekszünk, ha az eredményhez tartjuk magunkat, mely a csapatok elvonulása. Ámde még ez is csak egy részről való, minthogy nem bizonyos, vajjon Garibaldi beleegyezett-e a capitulatioba, azaz: azon feltételekbe, hogy a csapatok fegyverestül vonulhassanak el, és továbbá, hogy azok, habár csak részben is, ismét a szigetet valamely más pontján köthessenek ki. Garibaldi ezen alkudozásoknál igen nagy nyíltsággal járt el, s őszintén kimondá, hogy az ő céljai, még távolról sincsenek ott kitűzve, a hová ekkorig eljutott, „ő, ugymond, egy nagy művet hajt végre, melynek életét szentel, ez Olaszországnak egységes államává egyesítése; ezen mű alig van még csak meg kezdve, ő kivételes viszonyok közt van s új harcok küszöbén áll; teljesen tiszteli ugyan a kir. csapatok vitézségét; de minthogy neki mindenkélt fegyverekre van szüksége, ezen okból a csapatokat nem csak Messinába nem, de még Nápolyba sem bocsáthatja, mert mindkét helyen csak az ottani őrségek erejét növelnék.” — E szerint tehát Garibaldi nem csak fegyverlerakást, hanem egyszersmind a csapatoknál valamely oly helyre vitelét követelte volna, hol további céljaira nézve többé ártalmasnak nem lehetnének, s ez maga is megmagyarázza, miért vonakodott a nápolyi kormány a capitulatiót elfogadni s egyeztet végre is csak a nagyobb veszély elkerülése végett a csapatok visszahívására! A capitulatio alatt, melynek elfogadtatását a táv-

irat jelenti, e szerint nem érhetünk mást, mint Palermónak s a tengerparti erődknek átengedését, s a csapatoknak elvonulását, minek meggátolása, ha akarja, most Garibaldi teendője lesz.

— Turin, június 9. Letitia tábornok visszaérkezett Palermóba, s a király nevében a capitulatiót aláírta. A nápolyi királyi csapatok fegyvereikkel s podgyászukkal szállnak hajóra, s addig Monte Pellegrino-n táboroznak. Castellamare erőd, a teljes kiűritésig az angol tengerenyeri hatalma alá helyeztetik.

— Berlin, jun. 9. Biztos hír szerint a porosz kormányzó-herceg Napoleon császár látogatási ajánlatát, Baden-Badeni tartózkodása közben — elfogadta. — Ugyanoda s ugyan egy időben más fejedelmek is vártnak.

— London, jun. 8. Az alsóház tegnapi ülésében Fergusonnak, a reformterv határozatlan időre való elhalasztását célzó módosító indítványa 269 szavazattal 248 ellen elhalasztott. Cochranenak a reformterv nézve ellenséges módosítványa 267 szavazattal 222 ellen elvetetett. Mac Kinnan módosítványa felett, mely hasonlóképpen a reformterv ellen van intézve, a jövő hétfőn fognak szavazni.

London, jun. 9. A felsőház tegnapi ülésében Stanhope interpellációjára Wodehouse ezt válaszolja: Angolországban nincs az ellen semmi ellenvetése, hogy követet küldjön Rómába, ha a pápa kívánja.

London, jun. 8. Csütörtöki alsóházi ülés. Ferguson indítványa, a reformtervnek határozatlan időre elhalasztása végett, s Cochran reformellenes programja elvetetett.

Bécsi börze. Jun. -9dikén: Nemzeti kölcsön 79.40. Metalliques 5 peentes 69.25. — Urbéri papírok: magyar 73.25. erdélyi 69.75. — Bankrészevény 860. Korona 18.10. Cs. k. arany 6.22. Ezüst 32.75.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(986)

392 sz. 1860.

A cs. kir. m. pénzügyminiszterium f. év márczius 10-ről 922 szám alatt kelt rendeleténél fogva ifj. Szenkovics Márton a kolozsvári piacon és a kolozsvári megyében pénz- és árul-alkuszok kinevezvén, az illető az alkusz esküt folyó év május 26-kán letette, a mi ezennel közhírré tétetik. A kereskedelmi és iparkamarától.

Kolozsvárt, június 12-kén, 1860.

(982)

Eln. sz. 72. 1860.

H I R D E T M É N Y.

A magas cs. kir. belügyminiszteriumnak folyó év május 3-ról, 10,523—426 szám alatt kelt kibocsátánya következtében ezennel köztudomásra hozatik, miszerint úgy az egykori földesuraknak mint szintén a volt jobbágyoknak is szabad akarattukban áll, a beadott és igazolt urbéri-kárpótlási munkálatokról, a cs. kir. pénzalapi igazgatóság irodái előjárásánál rövid úton leendő előleges jelentés után, saját költségeiken másolatokat venni, melyek a cs. kir. földterhermentesítési pénzalap igazgatósága által bítelesítve a feleknek urbéri perekben segédokmányul szolgálhatnak.

A cs. kir. földterhermentesítési pénzalap igazgatósága elnökségétől.

Nagy-Szeben, június 4-én, 1860.

(987)

H I R D E T M É N Y.

A dévai cs. kir. kerületi hivatal ezennel közzéteszi, hogy folyó évi augusztus 6-dikán következő, Dobra kzségének tulajdonát képező ingatlanok és királyi jogok 1860-diki november 1-szétől 1863 oct. végéig terjedő időre a dobrai kzségi irodában árverés útján a többetigérők haszonbérbe fognak adni:

- 1) Egy emeletes szálloda és fogadó istálló és színnel stb.
- 2) Két örlőmalom a Dobra patakán, egyik 4 köves, a másik 2 köves.
- 3) A vásárpénzből jövedelem, mire nézve megjegyeztetik, hogy évenként 4 országos és 52 hetivásár tartatik.

- 4) Hajóhid a Maroson.
- 5) A mézárilási jog, helyiség és legelővel.
- 6) A koresma a piacon, közel a dobrai postahivatalhoz.

Vállalkozni kívánók a kitűzött napon d. e. 10 órakor jelenjenek meg a dobrai kzségi háznál, hozván magukkal bizonyítványt erkölcsiségükről és arról, hogy hovávalók. Az árverés előtt be kell mutatniuk cautio-képességeket. Az árverezők 10% vadumot tesznek le.

Az árverési föltételek a dobrai kzségi hivatalnál minden órában megtekinthetők, s az árverés kezdetét megelőzőleg is fel fognak olvasatni és megmagyaráztatni.

Déva, június 1-szét, 1860.

NEM HIVATALOS.

(967)

Nagyszerű üveg és porcelán raktár.

SZENKOVICS MÁRTON

Kolozsvárt nagy-piacz b. Józsika-háznál

újbol rendezett diszárú kereskedésébe igen finom metszett üvegnek érkeztek, darab számra és egész terítékekben. Ugy szintén dús választék, igen szép és jó valódi porcelán edények.

feltűnő olcsó árakban:

u. m. a legújabb izlésű tiszta fejtér, színe ott és aranyozott asztali terítékek, sima és kidülő szállel Kávés, theás, mosdó és pipere edények. Kitűnő szépségű confectes és süteményes talak, gyümölcsös kosarak és csemege tányérok számos változatokban Virágos csercepek, francia virágmedve-czék, nagy számú kávés és theás findzák, tejes csebrek, vaj és nádméz tartó szelenczék, ezerféle kisebb nagyobb alakok, író eszközök, dohány- és gyertyatartók végre minden háztartásnál szükséges nagyon erős és felette olcsó gazdasági edények.

Tájékozás végett az árakra nézve.

Egy duczet finom sima porcelán tányér 1 ft 20 kr, 1 ft 44 kr, 1 ft 80 kr, 2 ft 4 kr, 2 ft 16 kr, 2 ft 52 kr, 2 ft. 64 kr. 2 ft 88 kr új pénzben.

Egy 6 személyre való sima asztali teríték ára 12 ft 50 kr, 14 fr 80 kr, 15 fr 80 kr o. é.

AZ EV. REF. FÜRTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Borítók: 74. sz.)

Mai számunkhoz lapunk „előfizetési felhívása” mellékletül van csatolva.